

gaa ind paa disse Love, idet man derigjennem søger at paavise, hvor egennyttigt Bønstre i Grunden er. Jeg skal ikke forfølge dette Punkt videre, men har kun villet antyde det, fordi jeg har faaet det Indtryk, at ærede Modstandere ikke have været fornøiede, men det Modsatte, naar vi have indladt os paa at vedtage Noget, som kunde synes at have nogen Interesse for Landbrugene. Jeg betvivler ikke, at de have en virkelig Interesse for Landbruget, naar der kunde være Udsigt til at faae Noget ført igjennem, men overfor disse Par Love, som jeg her har omtalt, kan jeg ikke se, at ærede Modstandere have vist nogen særlig Velbillie ved den Maade, hvorpaa de ved flere Leiligheder have søgt at tage disse Sager. Jeg skal ikke komme dybere ind paa den foreliggende Sag, da jeg anser det for ønskeligt under disse Forhold. Jeg skal kun tillade mig at sige, at jeg vil stemme imod dette Lovforslag, fordi jeg anser det for i Realiteten at være utvivlsomt, at vi Landbrugere — og jeg henregner mig særlig til de mindre Landbrugere — ikke have nogen Interesse af at faae et Lovforslag gennemført af dette Indhold. Jeg stemmer derfor imod Lovforslagets videre Fremme.

Scharling; Efter at den første ærede Taler i Gaar (Bøssen) vel som en Slags Ordfører for Flertallet i denne Sal har dømt dette Lovforslag fra Livet, og efter at denne Dom i Dag er bleven stadfæstet af det ærede Medlem for Holbæk Amts 3die Valgkreds (Tauber) og af den sidste ærede Taler, er der vist ikke Anledning eller Opfordring til at komme særligt dybt ind paa Lovforslaget, thi rent theoretiske Diskussioner om Forslag, hvis Stjæbne allerede paa Forhaand er afgjort, forekommer mig ikke at være særlig paa deres Plads i Rigsdagen. Derhos finder jeg for mit Vedkommende saa meget mindre Anledning til at komme ind paa Diskussioner om Beskyttelse og Frihandel, som mit Standpunkt overfor disse Spørgsmaal er uforandret det samme, som jeg oftere har havt Leilighed til at gjøre gjældende. Jeg skal i saa Henseende indskrænke mig til blot i al Almindelighed at bemærke, at jeg altid har erkjendt, at det selv fra et rent Frihandelsstandpunkt ikke kunde anses for en forstandig Politisk at ville gaa til en pludselig og uforberedt Omstyrten af Tilstande, som ere blevene faktiske ved en lang Tids Tradition og under en Lovgivning, som, om den end fra et principielt Standpunkt kan anses for mindre heldig, dog har skabt i saa Henseende saa berettigede Forventninger, at de Fordele, der kunde ventes ved at følge i sig

selv rigtige Principper, let kunde blive opveiede af de store økonomiske Tab, som vilde blive den umiddelbare Følge af, at Kapitaler, som ganske vist fra først af hellere maatte have været anbragte i andre Virksomheder og i andre Retninger, gaa tabte, og at en Arbejdsevne, der har Værdi, vil blive ubenyttet. Jeg har endvidere ment, at man i den økonomiske Politisk ikke helt kan se bort fra de Tilstande, som herske i de omgivende større Lande, tilbøielig beherskede og fremkaldte ved en Politisk, som maatte afvige stærkt fra det, man i og for sig anser for det Rette, og at dette særlig maa gjælde, naar der er Tale om et saa lille Land som Danmark. Jeg har ligeledes ment, at det i og for sig er aldeles forkasteligt, om et Land vil ved Toldlove affjære sig fra at modtage fra Udlandet industrielle Frembringelser, som kunne producere billigere der paa Grund af det paaagjældende Lands naturlige Forhold og Bestaafenhed, forsaavidt det ikke kan have nogen særlig Interesse at fremkalde netop en saadan Industri her i Landet, men Forholdet kan stille sig noget anderledes, hvor Talen er om en Industri, som har den Betydning for andre Virksomheder, at der derigjennem kan være nogen Grund til at søge den bevaret her i Landet, medens man overfor en Industri, som kun har Betydning for sig selv, ikke vil gjøre det. For at tage et Exempel: jeg vil anse det for lidet fornuftigt, om man ved Toldbeskyttelse vilde sætte os i Stand til at oprette Porcellænsfabriker o. desl., naar det er givet, at vi kunne faae disse Fabrikata fra andre Lande, hvor der i den Retning er større Virksomheder, medens jeg derimod overfor en Industri som Sukkerfabrikationen mener, at Hensynet til dens Betydning for Landbruget maa kunne gjøre sig gjældende og derfor bevirke, at man kan komme til et andet Resultat overfor denne Industri. Medens jeg altjaa i det Hele taget mener, at man ikke let bør gaa til at hindre Indførselen af saadanne Varer, som andre Lande efter deres naturlige Forhold kunne producere billigere end vi selv, stiller Sagen sig anderledes, naar der er Tale om en Virksomhed, der ikke er fremkaldt ved naturlige Forhold, men ved kunstige Foranstaltninger, ved Udførselspræmier, som have til Diemed at sætte Udlandet i Stand til for en Tid at knuse al Konkurrence fra vort Land, for, naar det er sket, igjen at kunne levere os Varerne til høiere Priser, end vi maasse selv kunde have leveret dem for, naar vor Industri havde bestaaet frit. Jeg tror derfor ogsaa i det Hele taget, at det kan være berettiget, rigtigt